ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΜΠΟΥΤΕ

Η ΠΝΙΓΜΕΝΗ

Ο βράδυ ἐκεῖνο ὁ κύριος Λεταγιάν δείπνησε μόνος του, σὰν πάντα, σ' ἕνα μικρὸ ἑστιατόριο. Ἀφοῦ ἔφαγε, πλήρωσε καί, καθὼς ἄκουσε τὸ ρολόϊ νὰ σημαίνῃ ὀχτώ, σηκώθηκε κ' ἔφυγε ἀμέσως.

Αὐτὸ συνέβαινε χρόνια τώρα, ταχτικὰ κάθε βράδυ. Ἔφευγε τὴν ἴδια ὥρα πάντοτε —στὰς ὀκτώ— ἀπὸ τὸ ἑστιατόριο, καὶ γύριζε στὸ σπίτι του πεζός, περνώντας ἀπὸ διαφόρους δρόμους τοῦ Παρισιοῦ. Τὴν προηγουμένη βραδυὰ εἶχε κάνει τὸν περίπατό του στὸ δάσος τῆς Βουλώνης. Ἀπόψε ὅμως μιὰ ἀνεξήγητη νοσταλγία τὸν ἔσερνε πρὸς τὴν ὄχθη τοῦ Σηκουάνα. Ἦταν μιὰ βραδυὰ ἀνοιξιάτικη. Ἡ προχυμαία ἦταν ἔρημη καὶ μόλις φωτισμένη. Ὁ κύριος Λεταγιὰν θαύμαζε τὴν γλυκειὰ νυχτερινὴ εἰκόνα ποὺ ἁπλωνόταν μπροστά του. Ἡ πέτρες, τὰ δέντρα, τὸ νερό, ἔπαιρναν κάτι τὸ μυστηριῶδες καὶ τὸ ἀκαθόριστο, στὸ ἡμίφως.

Καθὼς ὁ κ. Λεταγιὰν πήγαινε σιγὰ - σιγά, βρέθηκε ἔξαφνα μπροστὰ σὲ μιὰ γυναίκα, ἡ ὁποία φαινόταν σὰν νὰ κύτταζε κι' αὐτὴ προσεκτικὰ τὸν ποταμό.

Δὲν τῆς ἔδωσε στὴν ἀρχὴ καμμιὰ προσοχή, καὶ πέρασε ἀπὸ μπροστά της, χωρὶς νὰ σταματήσῃ.

Μόλις ὅμως ἔκαμε δυὸ - τρία βήματα, τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε ἕνα λιγμό. Ξαναγύρισε λοιπὸν πρὸς τὴν γυναίκα, καὶ σταμάτησε μπροστά της. Ἐκείνη μηχανικὰ γύρισε καὶ τὸν κύτταξε.

Τότε ὁ κύριος Λεταγιὰν εἶδε πὼς ἦταν μιὰ πολὺ νέα γυναῖκα, μὲ μικρὸ λευκὸ πρόσωπο καὶ ξανθὰ μαλλιά, τὰ ὁποῖα ἐπρόβαλλαν ἄφθονα κάτω ἀπὸ τὸ μικρὸ κατεβαστὸ μαῦρο καπελλάκι της. Ἦταν ὑψηλὴ καὶ λεπτή. Ὁ Λεταγιὰν παρατήρησε ἀκόμα, ὅτι τὰ μάτια της ἦταν γεμάτα δάκρυα. Ἐντελῶς αὐθόρμητα τότε τὴ ρώτησε :

— Μά, τί ἔχετε ; Τί σᾶς συνέβη ;....

Ἡ ἄγνωστη δὲν τοῦ ἀπάντησε τίποτε, τὸν κύτταξε μόνο μὲ κάποιο φόβο κ' ἔπειτα ἀπομακρύνθηκε μερικὰ βήματα....

Αὐτὸς ὅμως τὴν ἐπλησίασε πάλι. Ἡ ἄγνωστη τότε γύρισε πάλι καὶ τὸν κύτταξε μὲ τὰ μάτια της τὰ γεμάτα δάκρυα.

Τί ὡραῖα μάτια, σκέφθηκε ὁ Λεταγιάν. Εἶνε γαλανά ;... Ὤ, ναί, εἶνε γαλανά ! Καὶ τί ὡραῖο κοινλίστικο προσωπάκι ! Καὶ τόσο νέα ! Παιδὶ σχεδόν !....

Καὶ δίνοντας ἕνα τόνο τρυφερὸ στὴ φωνή του, τὴ ρώτησε :

— Τί ἔχετε ; Γιατὶ κλαῖτε ;....

— Ὤ, ἀρῆστε με, κύριε.... Σᾶς παρακαλῶ, τοῦ ἀπάντησε τότε ἐκείνη. Εἶμαι πολὺ δυστυχής ! Δὲν μπορῶ πειά !....

— Δυστυχής ;.... Στὴν ἡλικία σας ; Χρειάζεται θάρρος ! Μὴν κλαῖτε. Μὴ στέκεσθε ἐδῶ τέτοιαν ὥρα μόνη.... εἶπεν ὁ Λεταγιάν.

— Ποῦ θέλετε νὰ πάω ; τοῦ ἀπάντησε ἡ νέα. Εἶμαι μονάχη πειά.... Τί μπορῶ νὰ κάνω ;.... Ἄχ, Θεέ μου ! Ναί... Ναί... Ξέρω τί πρέπει νὰ κάνω ! Τὸ ξέρω, καλά !...

Καθὼς μιλοῦσε ταραγμένα καὶ δυνατά, φαινόταν γιὰ τρελλή.

Γι' αὐτὸ ὁ Λεταγιὰν ἀπομακρύνθηκε λίγο, μὴ γνωρίζοντας μὲ τί εἴδους γυναῖκα εἶχε νὰ κάνῃ.

— Δὲν εἶνε σωστό, τῆς εἶπε, ὅσο μποροῦσε πιὸ ἐπιφυλακτικά, νὰ μένετε μόνη ἐδῶ, στὸ σκοτάδι. Ἐλᾶτε μαζύ μου νὰ σᾶς ὁδηγήσω ὥς ἕνα μέρος πιὸ φωτεινό, πιὸ ἀσφαλές. Δὲν θέλετε ; Θέλετε νὰ μένετε ἐδῶ, μόνη ;

Ἐκείνη δὲν ἀπαντοῦσε, ἀλλὰ δὲν ἔκλαιε πειά.

Κύτταζε μόνο μπροστά της ἀφρημένη καὶ ἀκίνητη.

Ὁ Λεταγιὰν ἔννοιωθε, ὅτι ἂν ἐπέμενε μὲ καλοσύνη καὶ ἐνδιαφέρον, θὰ τὴν ἔκανε νὰ μιλήσῃ, νὰ τοῦ πῇ τὸν πόνο της, καὶ νὰ δεχθῇ τὴν βοήθειά του, τὴν παρηγοριά του.

Ἀμέσως ὅμως σκέφτηκε, ὅτι πολὺ πιθανὸν νὰ πλήρωνε ἀκριβὰ τὴν καλοσύνη του. Αὐτὸς ποὺ δὲν εἶχε ποτὲ ἐμπιστοσύνη στὶς γυναῖκες, γιατὶ τώρα νὰ πιστέψῃ μιὰν ἄγνωστη ;

Ἦταν ἀρά γε πραγματικὰ μιὰ ἔρημη κι' ἀπελπισμένη, ἢ μήπως ἦταν μιὰ γυναῖκα τοῦ δρόμου, ποὺ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἤθελε νὰ προσελκύσῃ τοὺς διαβάτες ;

Κάνοντας τὴ σκέψη αὐτή, ἀπομακρύνθηκε ἀκόμα περισσότερο ἀπὸ κοντά της. Ἀλλά, σὰν κάτι νὰ τὸν τραβοῦσε πρὸς αὐτήν, γύρισε πάλι νὰ τὴν ξαναδῇ.

Αὐτὴ ἔστεκε πάντα στὴν ἴδια θέσι, ἀκίνητη σὰν ἄγαλμα. Ὁ Λεταγιὰν ἔκανε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρόμο τον. Κάτι ὅμως τὸν ἐκρατοῦσε, σὰν μιὰ φωνὴ νὰ τοῦ ἔλεγε μέσα του :

— Γύρισε, γύρισε κοντά της ! Σῶσε την, πάρε την ! Γρήγορα !.... Τρέξε !.... Μὴν ἀργῆς !

Ἡ νέα τὸν ἐκύτταξε μὲ κάποιο φόβο.

Γύρισε τότε ἀκόμα μιὰ φορά, τὴν ξαναεῖδε. Ὅταν γιὰ τρίτη φορὰ ξαναγύρισε νὰ τὴν ἰδῇ, δὲν τὴν διέκρινε πειά. «Χωρὶς ἄλλο, εἶπε μὲ τὸν νοῦ του, θὰ ἔφυγε».

Τότε ἔννοιωσε τὸν ἑαυτό του σὰν λυτρωμένο ἀπὸ ἕνα βάρος. «Θὰ εἶνε κάποια τυχοδιῶκτις, σκέφτηκε, ποὺ ἤθελε νὰ μὲ ξεγελάσῃ».

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως αἰσθανόταν μιὰ βαθειὰ λύπη στὴν καρδιά του. Καὶ ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι του, δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ.

Ἔβλεπε διαρκῶς μπροστά του τὰ γιομάτα δάκρυα γαλανὰ μάτια, ποὺ ἔλαμπαν μέσα στὸ ἡμίφως τῆς προχυμαίας, καθὼς τὸν κύτταζαν, ἀπελπισμένα. Ἂν ἡ νέα αὐτὴ γυναῖκα τοῦ εἶχε πῆ τὴν ἀλήθεια ; Ἂν ἦταν πράγματι μιὰ ἀπελπισμένη, μιὰ ἀποδιωγμένη τῆς ζωῆς ; Ἂν κατώρθωνε νὰ τὴν πείσῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ; Καὶ γιατί, ὄχι ὥς ἐδῶ, στὸ σπίτι του ; Ποιὸς ξέρει ἂν ἡ πονεμένη της καρδιὰ δὲν ἦταν ἄξια γιὰ μιὰ ἀληθινὴ ἀγάπη, γιὰ μιὰ παντοτεινὴ ἀφοσίωσι ; Καὶ αὐτός, ὁ Λεταγιάν, δὲν ἦταν μόνος στὸν κόσμο, καὶ δὲν ἦταν ἀκόμη ἀρκετὰ νέος, ὥστε νὰ μπορῇ ν' ἀγαπήσῃ μιὰ ἔρημι καὶ εὐαίσθητη, σὰν τὴν δική του καρδιά ; Ὤ, ναί ! Ζοῦσε μόνος, ἀπὸ πολὺ νέος ἀπέφευγε τὸν κόσμο, τὸν ἔρωτα, ἀλλὰ τὸ ἔκανε αὐτὸ μᾶλλον ἀπὸ φόβο, ἀπὸ ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸν ἴδιο τον ἑαυτόν. Φοβόταν μήπως ἀγαπήσῃ πολύ, μὲ ζήλεια, μὲ πάθος, φοβόταν μήπως δὲν τὸν ἀγαπήσουν μὲ τὴν ἴδια ἀγάπη... Ποιὸς ξέρει ἂν αὐτὴ ἡ ἄγνωστη, αὐτὴ ἡ ἀπελπισμένη, δὲν ἔρριχνε μιὰν ἀχτίδα στοργῆς καὶ παρηγοριᾶς στὴν ἔρημιά του !

Ἴσως σώζοντάς την, νὰ σωζόταν κι' ὁ ἴδιος.

Μὲ τὶς σκέψεις αὐτές, πολὺ ἀργά, ἀποκοιμήθηκε. Τὸ πρωὶ ὅταν ξύπνησε, ἡ εἰκόνα τῆς ἄγνωστης ἦταν πειὰ μισοσβυσμένη στὴ σκέψη του. Καὶ τὸ ἑπόμενο πρωὶ εἶχε σβύσει ἐντελῶς. Τὸ μεσημέρι κάθησε, σὰν πάντα, στὴ συνηθισμένη του θέσι στὸ μικρὸ ἑστιατόριο, γιὰ νὰ γευματίσῃ. Πρὶν ἀρχίσει νὰ τρώγῃ, ἔβγαλε, σὰν πάντα, μιὰ ἐφημερίδα ἀπὸ τὴν τσέπη του κι' ἄρχισε νὰ διαβάζῃ. Ἔξαφνα στὰ «Διάφορα νέα» ἡ παρακάτω γραμμὲς τράβηξαν τὴν προσοχή του.

«*Προχθὲς τὸ βράδυ, ἀργά, κατὰ τὶς δέκα, μιὰ νέα γυναῖκα ἔπεσε στὸν Σηκουάνα, κοντὰ στὴ γέφυρα τοῦ Σουλύ. Ὅταν οἱ ἀστυνόμοι, οἱ ὁποῖοι τὴν ἀντελήφθησαν κατώρθωσαν νὰ τὴν ἀνασύρουν, ἦταν ἤδη νεκρά. Ἡ αὐτόχειρ, τῆς ὁποίας ἀγνοεῖται ἡ ταυτότης, εἶνε ξανθή, λεπτή, ὑψηλὴ καὶ μαυροφορεμένη. Φαίνεται ἡλικίας εἰκοσιπέντε ἢ εἰκοσιὲξ ἐτῶν*».

Ὁ κύριος Λεταγιὰν χλώμιασε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ φάῃ. Ξαναδιάβασε τὶς λίγες αὐτὲς γραμμές, ποὺ τὸν εἶχαν ταράξει τόσο.... Αὐτὴ ἡ ξανθὴ γυναῖκα, ποὺ εἶχε πνιγῆ, ἦταν τάχα ἡ ἄγνωστη ποὺ εἶχε συναντήσει στὴν προχυμαία ;

Ἤθελε ν' ἀμφιβάλλῃ... Ἄχ, ἂς μὴν ἦταν αὐτή ! Καὶ ὅμως ! Αὐτὴ ἦταν !

Ὤ ! ἡ φτωχή.... περιπλανιόταν στὴν σκοτεινὴ προχυμαία καὶ ἤθελε νὰ πεθάνῃ ! Καὶ φοβόταν, καὶ δὲν τολμοῦσε.... Ἀλλὰ ἔπρεπε... ἔπρεπε νὰ πεθάνῃ.... Κ' ἔκλαιε.... Ἦταν μόνη μέσα στὴν νύχτα... Μόνη, καὶ ἀπελπισμένη... Κι' ἐκεῖνος βρέθηκε κοντά της, σὰν σταλμένος ἀπὸ τὴν Θεία Πρόνοια γιὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνῃ, γιὰ νὰ τὴν σώσῃ... Καὶ ἔφυγε, χωρὶς νὰ τὴν βοηθήσῃ, χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ μάθῃ, νὰ καταλάβῃ.... Ἄ, μᾶλλον ἡ καρδιά του ἔννοιωσε τὴν ἀλήθεια, κατάλαβε, ἀλλὰ ἡ σκέψις του, δὲν τὸν ἄφησε ν' ἀκούσῃ τὴν φωνή της.... Ἄχ, αὐτὴ ἡ αἰωνία ἀμφιβολία, ἡ δυσπιστία ποὺ τὸν βασάνιζε σὲ ὅλη του τὴ ζωή ! Τοῦ φαινόταν πὼς ἔβλεπε πάλι μπροστά του τὴ λεπτὴ σιλουέττα, ἀκίνητη μέσα στὴ σκιά, τὸ μικρὸ λευκὸ πρόσωπο, μὲ τὴν ἀπελπισμένη ἔκφρασι, τὰ γαλανὰ μάτια τὰ γεμάτα δάκρυα.... Ποιὰ νὰ ἦταν τάχα ἡ ὀδύνη, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ ζητάῃ τὸν θάνατο ; Δὲν θὰ τὸ μάθαινε ποτέ αὐτός ! Καὶ τώρα πειά, τί ὄφελος κι' ἂν τὸ μάθαινε ; Ἦταν πειὰ ἀργά, πολὺ ἀργά !.....

* * *

Ἡ μέρες περνοῦσαν, ἀλλὰ ἡ εἰκόνα τῆς ἄγνωστης ἦταν πάντα μπροστά του. Ἤθελε νὰ μὴ τὴν θυμᾶται, προσπαθοῦσε νὰ πείσῃ τὸν ἑαυτό του, ὅτι δὲν ἦταν ἐκείνη ποὺ πνίγηκε, ἢ ὅτι ἦταν ἴσως κάποια τρελλή.

Τοῦ κάκου ! Δὲν μποροῦσε νὰ ἡσυχάσῃ.

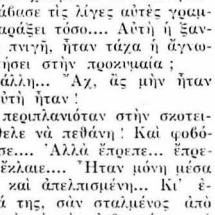

Αἰσθανόταν τώρα ἕναν ἄπειρο οἶκτο γι' αὐτήν, τὴν ὁποία δὲν λυπήθηκε ὅταν ἔπρεπε. Συλλογιζόταν, ὅτι ἂν ἤξερε νὰ τὴν παρηγορήσῃ, νὰ τὴν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὸν θάνατο, θὰ τὸν ἀγαποῦσε ἴσως, θὰ γέμιζε μὲ χαρὰ τὴν ἄδεια του, μονότονη ζωή. Καὶ ἀπελπισμένος, μετανοιωμένος καὶ σχεδὸν ἐρωτευμένος τώρα, πήγαινε κάθε βράδυ στὴν προχυμαία, ζητῶντας μὲ μιὰ τρελλὴ ἐλπίδα, νὰ ξαναδῇ ὅ,τι δὲν θέλησε νὰ πάρῃ, ὅταν τὸ εἶχε βρῇ....